

Lars-Göran och Agneta Söderberg trivs i sin blådade granskog. Foto Mats Hannerz.

– Vi tröttnade på att odla älgmat och gräs. Nu har vi hittat ett sätt att ha skogen kvar samtidigt som den ger oss en löpande intäkt.

Text och foto: MATS HANNERZ

Agneta Söderberg driver tillsammans med sin man Lars-Göran ett jord- och skogsbruksföretag på Rödön utanför Östersund i Jämtland. Gården hade tidigare mjölkkor, men som många andra lantbrukare i regionen har de fått lämna mjölkproduktionen. Idag föder de upp kalvar med dikor, en mindre krävande verksamhet men som ändå kräver löpande investeringar. Och där är skogen en viktig inkomstkälla.

Vill inte ha hyggen

Skogen har skötts med traditionellt trakthyggesbruk under lång tid, enligt de råd de har fått från skogsägarförening och bolag. Men nu vill de hitta ett alternativ. Agneta känner sig uppgiven när hon

står på ett gräsbevuxet hygge och ser hur de plantor hon mödosamt satt äts upp av älgar, om de kommer upp över huvudet. Här på Rödön är marken bördig och fylls snabbt med gräs och örter efter slutavverkning.

En sorglig syn

– Det är sorgligt att se hur en gammal granskog med en matta av lummer förvandlas när den blir ett hygge. Och ett hygge är ju ingen riktig skog.

Agneta träffade rådgivaren Sebastian Ackèr från Orangutang Skogs- och Naturvård på en skogsdag och beslutade sig för att tillsammans med honom se över brukningsmetoderna. Förutom att identifiera bättre natur- och kulturvårdande skötsel

valde de att blåda ett äldre granbestånd. Beståndet hade en viss skiktning och diameterspridning från början, och dessutom fanns mycket granföryngring i luckorna. Förutsättningar som Sebastian tyckte var tillräckliga för att på sikt skapa ett fullskiktat bestånd.

Måste fylla på

– Det är viktigt att se till att det finns en bra storleksspridning mellan stammarna så att vi kan få en uthållig tillväxt i den blådade skogen. Vi måste ju kunna fylla på med nya träd när de grova har plockats ut, och jag tror det finns goda chanser i det här beståndet, säger han.

Avverkningen gjordes i januari 2016. Totalt plockade man ut ungefär 60 fastkubikmeter per hektar, ett uttag på knappt 30 procent av grundytan. Det finns alltid en risk för vindfällning när man gör uttag i äldre granskog, men här tror Sebastian att risken är liten.

Stormanpassad hugning

- Vi sparar lite mer skog i kanterna mot hyggen och ser till att inte lägga stickvägar i förhärskande vindriktning. Här blåser det oftast från nordväst och det gäller att inte öppna upp beståndet för vindarna, säger Sebastian.

Och resultatet blev lyckat, tycker Agneta.

- Det är roligt att visa upp det här beståndet när vi får besök. Trots att vi fick

en intäkt av virket står ju skogen kvar, och numera är den ju ännu mer öppen och ljus. Sen hoppas vi kunna göra nya uttag efter 10-15 år, beroende på hur snabbt det växer. Vi behöver ju fortfarande inkomster från skogen. Vi vill inte att det ska vara som ett naturreservat.

Tror på metoden

Agneta betonar att blädningen gjordes lite som ett experiment, men ett experi-

ment hon tror på. Hon hoppas hitta fler bestånd att sköta på liknande sätt. Däremot är hon medveten om att de jämnåriga, medelålders planterade skogarna på fastigheten är svåra att ställa om till blädning, där gäller fortfarande trakthyggesbruk.

- Här har vi god hjälp av råden från Sebastian. Han kan se om förutsättningarna finns.

»Det är sorgligt att se hur en gammal granskog med en matta av lummer förvandlas när den blir ett hygge.«

Sebastian Ackèr hjälper Agneta Söderberg att sköta skogen utan hyggen.

vår skog”